

Foto: Linde Energi

SOLELKOMMISSIONEN 2020 – EN TILLBAKABLICK PÅ ÅRET SOM GÅTT

Solelkommissionen bildades 2015 och består idag av HSB, IKEA, Solkompaniet, Telge Energi och Vasakronan. Vi arbetar för att förbättra förutsättningarna för kundägd solelproduktion med målet att Sverige år 2030 kan producera minst tio procent av elbehovet med energi från solen.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Solelåret då allting hände!	2
Våra aktiviteter 2020.....	2
Vad har hänt i solelfrågorna 2020?	3
Utredningar och förslag	5
Press under året	8
Lunchwebbinarium Solel 2020 – Nådde rekordmånga	9
Följ Solelkommissionens arbete.....	9

Vasakronan

TelgeEnergi

AKTUELLT LÄGE FÖR SOLEL – SOLELÅRET DÅ ALLTING HÄNDE!

2020 kommer för alltid vara pandemiåret, men det är samtidigt ett genombrottsår när det gäller regelverken för solel i Sverige. Flera stora frågor som vi i Solelkommissionen drivit sedan starten 2015 fick sina lösningar. Vårt övergripande mål är att skapa förutsättningar för en marknadsdriven, snabb utbyggnad av kundägd solel. Först då får vi en långsiktigt hållbar utveckling för solel.

Att solel är något som alla elkunder kan vara delaktiga i skapar i sig en förutsättning för omställningen till ett helt förnybart energisystem. Solel på miljontals av våra bostäder och arbetsplatser bidrar med nya kilowattimmar, men också med att skapa intresse och möjligheter för att lagra energi och styra sitt elbehov. Helt avgörande för att vi ska få ett förnybart elsystem att fungera!

VÅRA AKTIVITETER 2020

Under 2020 bestod Solelkommissionen av Magnus Ulaner/Mikael Rosén och Emma Casserlöv från HSB, Stefan Sundelius och Johline Lindholm från Telge Energi, Anna Denell och Ulf Näslund från Vasakronan, Jonas Carlehed och Frida Lundgren/Millad Martin från IKEA samt Johan Öhnell och Maria Pohjonen från Solkompaniet.

Under året har följande frågor varit i fokus:

1. En kombination av sänkning av stödnivån och mer pengar till investeringsstödet för att hantera nuvarande kö och få till en utfasning under tre år för företag och BRF:er
2. Ersätt investeringsstödet till villaägare med SolROT från 2021
3. Behåll ursprungsgarantier för villaägare
4. Rätten att använda egenproducerad el i byggnader bör gälla även anläggningar större än 255 kilowatt
5. Rätten att flytta egenproducerad el mellan sina förbrukningspunkter utan att det utlöser energiskatt
6. Bredda skattereduktionen så den omfattar även andelsägd el
7. Rätten till interna nät på flerbostadshus

Solelkommissionen har under året drivit dessa frågor genom möten och kontakter med politiker, departement, utredare och andra organisationer. Vi har tagit fram rapporter och förslag på lösningar, svarat på remisser, ordnat ett seminarium under året och skrivit debattartiklar. Under våren deltog vi in Bebo och Beloks webinarium ["Aktuell inom solel"](#) där Johan Öhnell berättade om regelverksförändringar. Under hösten deltog vi i Skånes Energiting på [Solarenan](#) och pratade om solenergins utmaningar.

Regelverksfrågor har löpande kommenterats på twitter av @JohanOhnell och våra remissvar och artiklar har lagts ut på www.solelkommissionen.se

VAD HAR HÄNT I SOLELFRÅGORNA 2020?

De senaste åren har en rad förenklingar kommit till, både för företag och privatpersoner som väljer att investera i egenproducerad el. Fortfarande finns det regelverksfrågor som behöver ses över och justeras. Frågor som är avgörande för att solelboomen ska fortsätta när investeringsstödet fasas ut. Det är därför som Solelkommissionen fortsätter att driva på för att förutsättningarna för solel ska förbättras. Här kommer en genomgång av de stora frågorna:

Investeringsstödet för solceller – snabbstopp i juli 2020 utan utfasning

I juni snabbstoppade regeringen investeringsstödet till solceller som funnits sedan år 2009 och omfattat alla typer av kunder och soleanläggningar. Solelkommissionen har länge drivit på för att få en ordnad utfasning stödet, men här fick vi inte gehör! De nya pengar som kom i budgeten för år 2021 går nu till de som redan står i kön och stödet sänks till 10 procent. Enligt våra beräkningar räcker pengarna till ungefär hälften av de som står i kön. Villaägare som byggde under sommaren och hösten, utan att ha fått beslut om stöd, hamnar nu emellan investeringsstödet och det gröna avdraget och får enbart det ordinarie ROT-avdraget på nio procent. För alla andra villaägare ersätts stödet av det gröna avdraget, vilket skapar utmärkta förutsättningar för en fortsatt snabb utbyggnad på småhus. Snabbavvecklingen av stödet påverkar istället mindre fastighetsägare som ska bygga sin första anläggning, till exempel bostadsrättsföreningar. Vår bedömning är att alla större fastighetsägare som börjat bygga solel på sina tak kommer fortsätta även utan stöd. Solceller har blivit så mycket billigare och erfarenheterna av gjorda investeringar visar att de är lönsamma även utan stöd.

Solel på stora tak – 255-kilowattgränsen höjs till 500 kilowatt år 2021

Idag är storleksgränsen 255 kilowatt (kW) för att soleden ska vara befriad från energiskatt när den förbrukas i samma byggnad som den tillverkas. Det gör att de riktigt stora taken inte används fullt ut för solel idag. Gränsen är införd för att Sverige tolkat EU:s statsstödsregler restriktivt.

Solelkommissionen tog under 2020 fram en rapport tillsammans med Fastighetsägarna och Svensk Solenergi om hur andra EU-länder beskattar egenanvänd solel på stora tak. Den visade tydligt att Sverige var sämst i klassen! Sommaren 2020 valde regeringen att lyssna på kritiken mot storleksgränsen på 255 kW och lagförslaget för en höjning till

500 kW är redan klart. Planen är att den nya lagen ska träda ikraft den 1 juli 2021. Solelkommissionen arbetar för att få bort storleksgränsen helt och hållet, men ser självfallet höjningen som ett stort steg framåt. Nu kan det byggas solel på ytterligare 16 000 stora byggnader. Gränsen är dock helt ologisk och har tagits bort i de flesta EU-länder och många länder, som Danmark har aldrig haft någon!

255-kilowattgränsen medför att stora tak som det här inte används för solel.

Arbetet med att ta bort gränsen helt fortsätter under 2021. Varför ska de största taken som kan bidra med två miljarder kilowattimmar solel fortsätta att stå tomma?

[Läs mer om solel på stora och vårt förslag att ta bort gränsen helt i vår rapport>>](#)

Skattskyldigheten för energiskatt

Regeringen kom för ett par år sedan med ett förslag om att ta bort skatteplikten för energiskatt helt för solelanläggningar upp till 255 kilowatt. Det skulle innebära att 0,5-öringen försvinner och att fastighetsägaren inte är skattepliktig själv för energiskatten. Regeringen har i lagförslaget om höjningen av gränsen till 500 kilowatt lagt in att 0,5 öres-skatten sänks till noll, men att skattskyldigheten finns kvar.

Skatten på 0,5 öre är ju försumbar och att den sänks till noll spelar mindre roll. Problemet är den extra administration som skattskyldigheten medför. Kommuner och regioner, samt bolag med många elabonnemang drabbas genom att de blir skyldiga att hantera skattskyldigheten månadsvis för alla sina elabonnemang, oavsett om de har solel eller ej. Solelkommissionens bedömning är att det är helt i linje med EU:s förnybarhetsdirektiv att ta bort skattskyldigheten. Vi kommer fortsätta för att arbeta att den tas bort.

Skattereduktionen till andelsägda el

Regeringen startade redan år 2016 arbetet med att utreda en breddning av skattereduktionen till att omfatta även personer som är andelsägare i förnybar elproduktion. Idag får endast villaägare som bygger sol- och vindel på sina egna tak skattereduktion. Alla som bor i lägenhet eller saknar lämpliga tak av andra anledningar skulle med en breddad skattereduktion kunna bygga solel tillsammans. Utredningen kom dock inte med något förslag som går att genomföra. Den ansåg att det är andelsföreningen som är stödmottagare, inte andelsägaren. Det medför att det endast kan bildas mycket små andelsföreningar med cirka 200 andelsägare/förening. Då blir reformen ett slag i luften.

Solelkommissionen gör bedömningen att det är andelsägaren som ska anses vara stödmottagare och driver att Finansdepartementet ska be EU om ett godkännande om att gå vidare med reformen. Det finns ett stort intresse bland partierna i januariöverenskommelsen att genomföra den. Men under 2020 tog frågan inga steg framåt. Solelkommissionen fortsätter arbeta för ett förslag till breddad skattereduktion.

Det startas enstaka andelsföreningar idag för att intresset är stort, men så länge villkoren är så olika ekonomiskt för egen solel och att bygga tillsammans kommer det tyvärr inte bli någon riktig fart på andelsägda solelparker. Solelkommissionen har tagit fram ett fakta-PM en breddad skattereduktion och en analys om juridiken kring vem som ska anses vara stödmottagare. [Läs>>](#)

Grönt avdrag för villaägare

Solelkommissionen har länge arbetat för att fasa ut investeringsstödet och införa ett enklare system för privatpersoner som vill sätta upp en solelanläggning. Villaägare är vana vid ROT-systemet och det gröna avdraget är en mycket bra ersättning till det tidigare solcellsstödet. Med ett grönt avdrag slipper den som är villaägare att göra en speciell ansökan, att stå i kö under cirka ett år och ha en osäkerhet om hen kommer att få stödet och vilken nivå stödet kommer att vara på. Skatteavdraget görs istället direkt på fakturan. Ett grönt avdrag kommer därför att skapa utmärkta förutsättningar

för en fortsatt snabb utbyggnad av solel på villor. För företagen som säljer villasystem innebär det gröna avdraget att de kan förenkla sin försäljning när de kan göra avslut med kunderna direkt.

Det gröna avdraget är på 15 procent för solceller och 50 procent för lagring och elbilsladdning. Det utgår både på material och arbetskostnad. För att det ska fungera riktigt bra i praktiken behöver Skatteverket ta fram en schablon för hur stor del av totalkostnaden som avdraget ska beräknas på. Idag finns det solel på drygt 50 000 villor. Minst en miljon villor har utmärkta förutsättningar för solel. Med det gröna avdraget kommer vi få en fantastisk utveckling för solel för villor och det kommer skapas ett par tusen nya jobb!

UTREDNINGAR OCH FÖRSLAG

Under året har vi bland annat:

- tagit fram ett fakta-PM och ett brev till infrastrukturdepartementet med anledning av hanteringen av ursprungsgarantier för mikroproduktion
- tagit fram förslag till hantering av investeringsstödet efter snabbstoppet i juni 2020
- tagit fram rapporten "Solel på stora tak - Vad är potentialen och hur gör andra EU-länder?"
- skrivit ett remissvar till promemorian om skattereduktion för installation av grön teknik (grönt avdrag)
- skrivit ett remissvar till Infrastrukturdepartementet angående Ei:s rapport och förslag till genomförande av EU-lagstiftning inom elmarknadsområdet och förnybarhetsdirektivet, där vi fokuserade på frågan om medborgarenergigemenskaper

Ursprungsgarantier för mikroproduktion av el

Energimyndighetens kom med en utredning i september 2019 om genomförandefrågor i det omarbetade förnybarhetsdirektivet. Där ingick ett förslag om att ta bort rätten att erhålla ursprungsgarantier (UG) för mikroproducenter upp till 43,5 kilowatt. Det innebär att alla villor, mindre BRF:er och andra mindre fastigheter inte längre skulle erhålla UG för den solel de producerar och säljer. Utredningens slutsats i korthet utgår från att det idag endast är 11 000 anläggningar i systemet, att priserna på UG bedöms vara så låga att det inte har någon effekt, att det inte finns marknadspriser på UG för solel och att administrationen för myndigheten och kunderna bedöms vara orimligt stora.

Solelkommissionen har kraftigt avstyrkt myndighetens förslag. Vår bedömning är att ett borttagande av rätten till UG för mikroproducenter allvarligt skulle hota den positiva utvecklingen för solel hos villaägare och andra mindre fastighetsägare. Deras solelproduktion skulle inte längre kunna säljas som solel utan hanteras som omärkt el. Icke ursprungsmärkt el, omärkt el, kommer enligt vår bedömning vara svårsåld och därmed ha ett lågt värde på en framtida elmarknad. En villaägare, som använder sitt tak optimalt för solel, har normalt ett överskott på 50 procent, som säljs. Värdet av den el som säljs påverkar därför i hög grad villaägarers intresse och incitament att bygga solel. Vi tog därför fram ett fakta-PM där vi gick igenom konsekvenserna om förslaget genomförs och även ett förslag till lösning för att hantera administrationen. Förslaget går i korthet ut på att Energi-

6

Grönt avdrag för privatpersoner

Investeringsstödet för solceller har funnits sedan år 2009 och från solelbranschens sida så har vi under flera år förespråkat en utfasning av stödet och en tidigt kommunicerad sådan. I promemorian skattereduktion för installation av grön teknik lyfts endast privatpersoner. Även om det gröna avdraget är en mycket bra ersättning till det tidigare solcellsstödet för privatpersoner så hade vi även sett en utfasning och sänkning av stödet till företag, brf:er, lantbruk och kommuner och inte det snabbstopp som infördes i juli 2020. [Läs remissvaret>>](#)

EU:s medborgarenergigemenskaper

Solelkommissionen är mycket positiva till EU:s medborgarenergigemenskaper (MEG) som vi ser som ett nytt och viktigt sätt att öka aktiva kunders möjligheter att delta i omställningen till helt förnybart energisystem. MEG är viktiga för att skapa den framtida elmarknad där kunderna är aktiva i att styra, tillföra och dela energi på ett helt annat sätt än idag.

För att det ska bli möjligt i praktiken krävs det dock mer än det Ei föreslår. Vi vill att MEG ges samma villkor som mikroproducenter, det vill säga att i sin energigemenskap fullt ut få producera, dela, styra och ladda elbilar och betala energiskatt endast för den el som medlemmarna köper in från sitt elhandelsbolag. Vill också att ett regelverk om virtuella elnät införs, det gör det enkelt för kunder att gå med i en MEG och elnätsbolagen behåller ansvar och kontroll över det fysiska elnätet. Ett virtuellt nät innebär att de som är medlemmar i MEG avräknar sina elabonnemang gemensamt genom att det skapas en ny virtuell anslutningspunkt. De virtuella näten innebär även att MEG kan bli större och ha fler medlemmar, vilket är viktigt för att skapa långsiktiga och kraftfulla MEG.

Solelkommissionen har lämnat in en remiss till Infrastrukturdepartementet med anledning av Ei:s rapport och förslag till genomförande av EU lagstiftning inom elmarknadsområdet och förnybarhetsdirektivet. [Läs remissvaret>>](#)

PRESS UNDER ÅRET

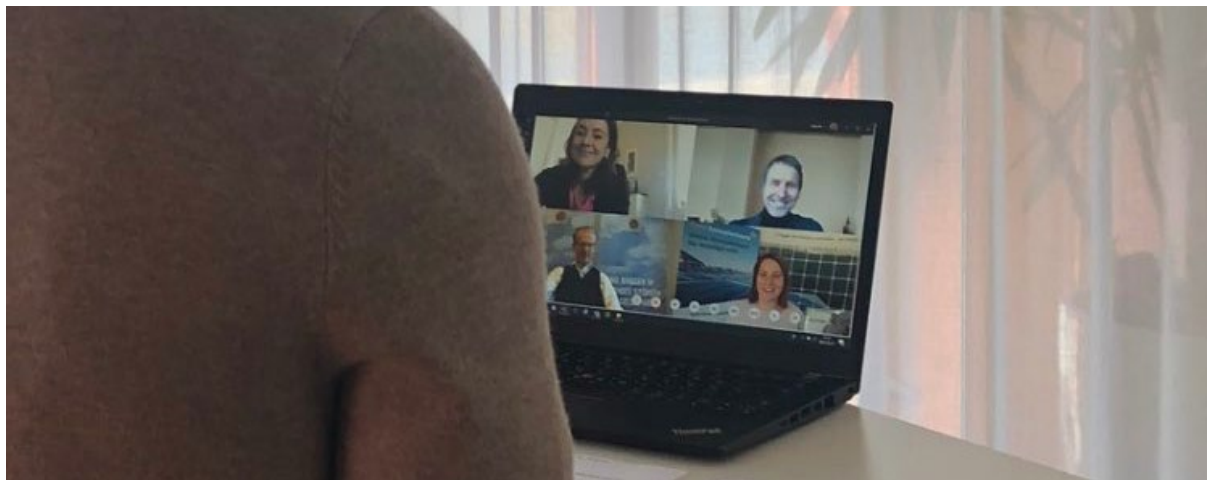
Tv 4 Nyheterna, sändes 9 september. Inslaget lyfte den orimliga solelskatten för stora soleanläggningar och intervjuade både Johan Öhnell (bilden), Pär Svårdson på Apotea.se och finansminister Magdalena Andersson som svarade att hon nu var beredd att titta på frågan.

- **Altinget**, 9 juni: <https://www.altinget.se/miljo/artikel/solelkommissionen-vaarda-solelsboomen-ge-besked-om-investeringsstodet>
- **Dagens Industri**, 3 juli: <https://www.di.se/nyheter/pa-tisdag-tar-solcellspengarna-slut-stor-risk-du-blir-utan>
- **Dagens Industri**, 7 juli: <https://www.di.se/nyheter/fastighetsjatten-kritiserar-orimliga-skatteregler-miljardinvesteringar-pa-spel/>
- **Dagens Industri**, 29 juli: <https://www.di.se/ledare/energipolitik-med-bakvand-klimateffekt/>
- **NyTeknik**, 18 aug: <https://www.nyteknik.se/opinion/avskafta-solelsskatten-den-ar-ohallbar-for-sverige-6999542>
- **Dagens Industri**, 6 sept: <https://www.di.se/nyheter/sagad-skatteregel-stoppar-solceller-nu-vacklar-andersson/>
- **Tv4 Ekonominyheterna**, 9 sept: Inslag om den orimliga solelskatten

[illegible]

Dagens Industri, 7 juli 2020. Vasakronans vd om Solelkommissionens rapport som visar att Sverige är tämligen ensamma i EU om att ha solskatt för stora soleanläggningar.

LUNCWEBBINARIUM: SOLEL 2020 – NÅDDE REKORDMÅNGA

Digitalt format. Under årets webinarium hade vi deltagare och talare från hela landet. Talare från näringslivet var: Johan Öhnell, initiativtagare Solelkommissionen och ordförande Solkompaniet, Jonas Carlehed, hållbarhetschef IKEA Sverige, Jon Leo Richardsson, vd HSB Södermanland, Johannes Boson, vd Telge Energi och Anna Denell, hållbarhetschef Vasakronan. Från politiken deltog: Lorentz Tovatt, energipolitisk talesperson (MP), Lotta Olsson, riksdagsledamot, (M), Rickard Nordin, energipolitisk talesperson (C) och Patrik Engström, energipolitisk talesperson (S). Maria Pohjonen, Kommunikationsansvarig på Solkompaniet modererade.

När Solelkommissionens numera årliga lunchseminarium ställdes om till ett digitalt format dubblerades antalet deltagare. Därtill har den inspelade versionen setts av ytterligare lika många personer. [Se filmen>>](#)

Under webinariet fick vi positiva tongångar från de energipolitiska talespersonerna från S, C, MP och M kring frågan om att fasa ut investeringsstödet och ersätta det med energirot/grönt avdrag. Det resulterade i ett skarpt förslag som gick ut på remiss och där skatteavdraget för privatpersoner sedan infördes den 1 januari 2021.

De negativa konsekvenserna av 255 kilowattsgränsen för större fastigheter belystes också på ett tydligt sätt. Varför ska vi ha en maxstorlek för solel, när vi inte har det för till exempel värmepumpar? Syftet med bägge är att minska byggnadernas behov av inköpt energi!

Seminariet avslutades i positiv stämning, regelverksförändringarna har gått i väldigt snabbt tempo hittills och behöver fortsätta. Även om vi har en solelboom har Sverige bara använt enstaka procent av taken!

FÖLJ SOLELKOMMISSIONENS ARBETE

Vill du få information om aktuella politiska frågor kopplade till solel? Följ Johan på twitter, [@JohanOhnell](#). Mer om Solelkommissionen, våra förslag och debatter finns samlade på [Solelkommissionens webb](#).

Stockholm, januari 2021

Johan Öhnell och Maria Pohjonen

Vasakronan

HSB – där möjligheterna bor

TelgeEnergi